

VILJO VAINIKAINEN *14. 8. 1901 — †11. 8. 1971

Elokuun 11. päivänä 1971 kuoli Helsingissä Maatalouden tutkimuskeskuksen Kotieläinjalostuslaitoksen täysinpalvellut professori, Suomen Maataloustieteellisen Seuran kunniajäsen Viljo Vainikainen. Hän oli syntynyt Hämeenlinnassa elokuun 14. päivänä 1901.

Viljo Vainikainen tunnetaan paitsi kotieläinjalostuksen tutkijana myös tutkimustulosten käytäntöön soveltajana. Hän aloitti tutkijanuransa jo opiskeluaikanaan v. 1923 ylimääräisenä assistenttina samalla laitoksella, josta tuli hänelle lähes yhtäjaksoinen työympäristö v. 1968 tapahtuneeseen eläkkeelle siirtymiseen asti. Hänen tutkimuksensa on tehty pääasiassa kvantitatiivisen genetiikan alalla ja niille on luonteenomaista paneutuminen käytännön kotieläintaloudelle tärkeisiin ongelmiin. Ajankohtaisten kysymysten käsittelyn ohella hän pyrki etsimään uusiakin ratkaisuja kotieläintuotannon kehittämiseksi ja monipuolistamiseksi. Tutkimustulostensa perusteella hän esitti usein ajatuksia, jotka on hyväksytty käytäntöön vasta vuosien tai vuosikymmenien jälkeen.

Jalostusteorioiden soveltamiselle oli merkityksellisintä aikaa toiminta Suomen Ayrshireyhdistyksen toiminnanjohtajana vuosina 1939—45 ja Maataloushallituksen kotieläintalousosaston vt. päällikkönä vuosina 1942—45. Näiden toimiensa lisäksi hän palveli jalostustyötä monissa järjestöjen luottamustehtävissä sekä taitavana puheenjohtajana tai jäsenenä lukuisissa komiteoissa ja toimikunnissa. Hän toimi jalostusopin dosenttina Helsingin Yliopistossa 34 vuoden ajan sekä kotieläingenetiikan opettajana Eläinlääketieteellisessä Korkeakoulussa vuosina 1945—65.

Viljo Vainikainen toimi Kotieläinjalostuslaitoksen johtajana kautena, joka oli voimakkaan kehityksen aikaa. Hän oli johtaja, joka ajan vaatimukset oivaltaen kehitti laitoksestaan nykyaikaisin ATK-välinein tehokkaasti työskentelevän tutkimusyksikön. Valtion Keinosiemennystoimikunnan puheenjohtajana hän vaikutti voimakkaasti tämän uuden menetelmän ohjaamiseksi jalostusvalinnan käyttöön.

Viljo Vainikainen oli vuodet 1939—65 Suomen Maataloustieteellisen Seuran sihteerinä. Vuonna 1966 hänet kutsuttiin seuran kunniajäseneksi. Hän oli myös Suomen Ayrshireyhdistyksen ja Suomen Sianjalostusyhdistyksen kunniajäsen. Monet järjestöt ovat lisäksi palkinneet hänet ansiomerkein. Hänen tieteellinen työnsä on saanut tunnustusta myös luottamus- ja kunniatehtävin kansainvälisessä yhteistyössä. Hän on myös toiminut vierailevana esitelmöitsijänä ulkomailla.

Professori Viljo Vainikainen elää työtovereidensa, alaistensa ja oppilaidensa mielissä leppoisaa huumoria viljelevänä, lämminhenkisenä ja vaikeisiinkin asioihin valoisasti suhtautuvana henkilönä.

Mikko Varo